

Вторник, 14 януари 2014 г.

P7_TA(2014)0012

Ефективни трудови инспекции като стратегия за подобряване на условията на труд в Европа**Резолюция на Европейския парламент от 14 януари 2014 г. относно ефективните трудови инспекции като стратегия за подобряване на условията на труд в Европа (2013/2112(INI))**

(2016/C 482/05)

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз и по-специално неговия преамбюл и членове 3 и 6 от него,
- като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално членове 6, 9, 145, 151, 152, 153, 154, 156, 159 и 168 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз и по-специално членове 1, 3, 27, 31, 32 и 33 от нея,
- като взе предвид Европейската социална харта от 3 май 1996 г. и по-специално част I и част II, член 3 от нея,
- като взе предвид основните стандарти за труда на Международната организация на труда (МОТ), както и конвенциите и препоръките ѝ относно администрацията и инспектирането на труда (Конвенции № 81 и № 129), които представляват международен стандарт за гарантиране прилагането на законовите разпоредби по отношение на условията на труд и защита на работниците,
- като взе предвид Конвенция № 143 и допълнителните разпоредби на МОТ относно работниците мигранти (1975 г.), които предвиждат предприемането на всички необходими и подходящи мерки за премахване на незаконното движение на мигранти с цел намиране на работа и на незаконното наемане на мигранти, като взе предвид също така разпоредбите за прилагане на административни, граждански и наказателни санкции по отношение на незаконната заетост на работниците мигранти,
- като взе предвид програмата за достоен труд на МОТ,
- като взе предвид конвенциите и препоръките на МОТ в областта на здравеопазването и безопасността на работното място,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1338/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно статистиката на Общността в областта на общественото здраве и здравословните и безопасни условия на труд ⁽¹⁾,
- като взе предвид Директива (ЕИО) № 89/391 на Съвета от 12 юни 1989 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място (рамкова директива) ⁽²⁾, както и индивидуалните му директиви,
- като взе предвид Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно някои аспекти на организацията на работното време ⁽³⁾,
- като взе предвид резолюцията на Съвета и на представителите на държавите членки, приета на заседанието на Съвета от 22 април 1999 г., относно кодекс за поведение за по-ефикасно сътрудничество между органите на държавите членки в борбата срещу транснационалните злоупотреби със социалноосигурителни помощи и вноски и срещу недеклаирания труд, както и в областта на временното транснационално наемане на работници ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Директива 1999/85/ЕО на Съвета от 22 октомври 1999 г. за изменение на Директива 77/388/ЕИО по отношение на възможността за въвеждане с експериментална цел на намалена ставка на ДДС за някои високо трудоемки услуги ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 70.⁽²⁾ ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1.⁽³⁾ ОВ L 299, 18.11.2003 г., стр. 9.⁽⁴⁾ ОВ C 125, 6.5.1999 г., стр. 1.⁽⁵⁾ ОВ L 277, 28.10.1999 г., стр. 34.

Вторник, 14 януари 2014 г.

- като взе предвид Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за предвиждане на минимални стандарти за санкциите и мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава ⁽¹⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 октомври 2007 г., озаглавено „Засилване на борбата срещу недеклаирания труд“ (COM(2007)0628),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 24 октомври 2007 г. относно резултата от общественото допитване относно Зелената книга на Комисията „Модернизиране на трудовото законодателство за посрещане на предизвикателствата на XXI век“ (COM(2007)0627),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „ЕВРОПА 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM(2010)2020), и нейната основна цел, която е увеличаването на равнищата на трудова заетост до 75 % до края на десетилетието в Европейския съюз,
- като взе предвид своята резолюция от 15 декември 2011 г. относно междинния преглед на Европейската стратегия за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007-2012 г. ⁽²⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 9 октомври 2008 г. относно засилване на борбата с недеклаирания труд ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 май 2007 г. за насърчване осигуряването на достойни условия на труд за всички ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 11 юли 2007 г. относно осъвременяване на трудовото законодателство с цел посрещане на предизвикателствата на 21-ви век ⁽⁵⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 октомври 2006 г. относно прилагането на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници ⁽⁶⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 26 март 2009 г. относно социалната отговорност при подизпълнителите в производствените вериги ⁽⁷⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 май 2013 г. относно условията на труд и стандартите за здраве и безопасност след неотдавнашните пожари във фабрики и срутването на сграда в Бангладеш ⁽⁸⁾,
- като взе предвид интегрираните насоки за растеж и заетост (2008—2010 г.) (COM(2007)0803),
- като взе предвид препоръката на Съвета от 22 декември 1995 г. относно хармонизирането на инструментите за борба с незаконната имиграция и незаконното наемане на работа ⁽⁹⁾,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 27 септември 1996 г. относно борбата с незаконното наемане на работа на граждани на трета държава ⁽¹⁰⁾,
- като взе предвид доклада на Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) относно борбата срещу недеклаирания труд в Европейския съюз,
- като взе предвид специалното проучване на Евробарометър относно недеклаирания труд,
- като взе предвид проучването „ICENUW — изпълнение на сътрудничеството в Европейска мрежа срещу недеклаирания труд“ (2010 г.),

⁽¹⁾ ОВ L 168, 30.6.2009 г., стр. 24.

⁽²⁾ ОВ C 168 E, 14.6.2013 г., стр. 102.

⁽³⁾ ОВ C 9 E, 15.1.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ C 102 E, 24.4.2008 г., стр. 321.

⁽⁵⁾ ОВ C 175 E, 10.7.2008 г., стр. 401.

⁽⁶⁾ ОВ C 313 E, 20.12.2006 г., стр. 452.

⁽⁷⁾ ОВ C 117 E, 6.5.2010 г., стр. 176.

⁽⁸⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0230.

⁽⁹⁾ ОВ C 5, 10.1.1996 г., стр. 1.

⁽¹⁰⁾ ОВ C 304, 14.10.1996 г., стр. 1.

Вторник, 14 януари 2014 г.

- като взе предвид проучването „CIBELES: Сближаване на инспекторатите за изграждане на система за изпълнение на европейско равнище“,
 - като взе предвид проучването относно „Косвени методи за измерване на недеклаирания труд в ЕС“ (2010 г.),
 - като взе предвид проучването относно „Възможност за създаване на европейска платформа за сътрудничество между инспекциите по труда и други съответни органи за мониторинг и правоприлагане с цел предотвратяване и борба с недеклаирания труд“ (2010 г., Regioplan),
 - като взе предвид решението на Съда на Европейския съд от 19 декември 2012 г., C-577/10, Европейската комисия срещу Кралство Белгия,
 - като взе предвид член 48 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A7-0458/2013),
- А. като има предвид, че инспекциите по труда играят важна роля за защита на правата на служителите, като осигуряват здраве и безопасност на работното място и водят борба с опасната работна среда, предотвратяват нарушенията на правилата за закрила на труда и насърчават справедлив и социално отговорен икономически растеж, тъй като те помагат за фактическото предоставяне на заплати и социални осигуровки и във връзка с това за увеличаването на приходите от данъци и средствата на социалноосигурителните каси, като същевременно гарантират достъпа на служителите до здравно осигуряване, до застраховка срещу злополука на работното място и до пенсии;
- Б. като има предвид, че държавите членки използват редица модели за извършване на различни специфични инспекции на работното място;
- В. като има предвид нарастващата необходимост от инспекция на труда в контекста на командироването на работници и служители в цяла Европа;
- Г. като има предвид, че инспекциите на труда играят ключова роля за гарантиране, че правата се превръщат в реалност, като гарантират, че се спазват законите, че участниците са осведомени за правата и задълженията си и че инцидентите, както и злоупотребите могат да бъдат предотвратени;
- Д. като има предвид необходимостта от засилване на инспекциите на труда в МСП и на малките строителни обекти;
- Е. като има предвид, че отговорността на мултинационалните дружества за условията на труд, живота и здравето на работниците, които произвеждат стоките и предоставят услугите, не приключва на вратата на магазина или фабриката и не може да бъде гарантирана само със споразумения за корпоративна социална отговорност (КСО);
- Ж. като има предвид, че възлагането на дейности на външни изпълнители чрез прибегване до подизпълнители и агенции за временна заетост често е свързано с по-ниско квалифицирана работна ръка и по-свободни трудови отношения, което прави по-трудно определянето на отговорността относно здравословните и безопасни условия на труд;
- З. като има предвид, че недеклаираният труд оказва отрицателно въздействие върху икономиките на държавите членки и финансовата устойчивост на европейския социален модел, както и че накърнява финансирането и разпределението на социалните придобивки и обществените услуги и принуждава засегнатите да живеят в състояние на несигурност, уязвимост и бедност и когато работят и когато станат на възраст;
- И. като има предвид, че инспекторите по труда играят основна роля за защитата на правата на работниците, предотвратяването на злоупотребите и насърчаването на икономическото и социалното развитие;
- Й. като има предвид, че едно последствие от икономическата криза е увеличението на работното натоварване и допълнителният натиск върху работниците, по-специално чрез промени в работното време, и че следователно усилията за контрол по отношение на условията на труд трябва да се увеличат;
- К. като има предвид, че непрекъснато се появяват нови форми на трудови правоотношения, които все по-трудно могат да бъдат обхванати със съществуващите правни разпоредби;

Вторник, 14 януари 2014 г.

- Л. като има предвид, че неправомерно наетите работници страдат от вторични отрицателни последици като например липса на достъп до информация, до услуги за трудова медицина и обучение и от психологическите ограничения, наложени от страха от произшествия или залавяне, което на свой ред се отразява върху производителността на предприятията и икономиката като цяло, както и от дългосрочни последици като например липсата на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст или получаването на много ниски пенсионни доходи, което води до по-висок риск от бедност;
- М. като има предвид, че недеклаираният нарушава конкуренцията на вътрешния пазар, тъй като той позволява на определени предприятия да прибегват до нелоялна конкуренция спрямо други предприятия;
- Н. като има предвид, че консолидирането на действителен общ пазар е неразривно свързано с премахването на всякаква форма на социален дъмпинг;
- О. като има предвид, че делът на недеклаирания труд в ЕС-27 възлиза на 18,8 % от БВП, а в някои държави надхвърля 30 % от БВП;
- П. като има предвид, че в много държави членки недеклаираният труд продължава да се увеличава, наред с другото, и като последица от кризата;
- Р. като има предвид, че са необходими мерки във връзка с подаването на сигнали за нередности, за да се улесни разкриването на злоупотреби и да се гарантира защитата на лицата, които подават сигнали за нередности, и като има предвид, че ЕС и държавите членки са длъжни да предоставят пълна защита на лицата, подаващи сигнали за нередности;
- С. като има предвид, че всяка година 168 000 европейски граждани умират вследствие на свързани с работата злополуки или заболявания, а 7 милиона са ранени при злополуки ⁽¹⁾;
- Т. като има предвид, че предотвратяването на рисковете е от ключово значение, за да се намали процентът на злополуки и заболявания, свързани с труда; като има предвид положителното въздействие от доброто управление на здравословните и безопасни условия на труд както на национално, така и на европейско равнище, а също и за предприятията;
- У. като има предвид, че човешките и финансовите ресурси на системите за инспекция в различна степен не достигат за ефективното извършване на трудови инспекции; като има предвид, че в резултат от това в ЕС стратегическото планиране на човешкия състав на надзорните органи за инспекция на труда е прекалено слабо, като същевременно броят на служителите в много държави членки постоянно намалява, докато работата на инспекторите по труда става все по-сложна;
- Ф. като има предвид, че фрагментарността на пазара на труда, съчетана с неконтролирано и нерегулирано увеличаване на определени гъвкави форми на заетост в някои държави членки, понижава съществено нивата на заплащане и по този начин създава ситуация, която вероятно ще влоши още повече проблема с недеклаирания труд;
- Х. като има предвид, че секторите, които са най-силно засегнати от недеклаиран труд, са с висока интензивност на труда, като строителството, охранителната дейност, почистването и домашните услуги, настаняването и полагането на грижи, чиито типични характеристики са несигурните условия на труд и заплащане;
- Ц. като има предвид, че съществува тясна взаимозависимост между незаконната имиграция и недеклаирания труд, тъй като хората, нелегално живеещи в Европа, не могат да встъпят в редовни трудови правоотношения и така не са обхванати от нито една система за защита;
- Ч. като има предвид, че работниците, които извършват дейности при условията на недеклаиран труд, нямат социално и здравно осигуряване или осигуряване срещу трудова злополука и поради това са изложени на по-висок риск от лични финансови загуби;
- Ш. като има предвид, че инспекцията на труда на трансгранично предоставяни услуги и трудови правоотношения представлява трансграничен въпрос и че трансграничният достъп до данни е недостатъчен;
- Щ. като има предвид, че често работниците се намират в условия на незаконна заетост не доброволно, а защото са притиснати да го правят;

⁽¹⁾ EU-OSHA.

Вторник, 14 януари 2014 г.

I. Мерки за контрол на национално равнище*Принципи за ефективна инспекция на труда*

1. Подчертава, че при все че инспекциите на труда са обществена задача, която следва да бъде извършвана единствено от независими публични органи, това не следва да изключва възможността инспекциите по труда да бъдат подпомагани от представители на социалните партньори; счита, че независимостта на службите за здравословни и безопасни условия на труд спрямо работодателя трябва да бъде гарантирана; счита, че що се отнася до здравето на работното място мониторингът, сигналите, здравната експертиза и осигуряването на добри здравни консултации могат да бъдат извършвани само от независими здравни специалисти и специалисти в областта на безопасността; изразява съжаление, че управлението на здравословните и безопасни условия на труд в някои държави членки все още се извършва от асоциациите на работодателите; счита, че инспекцията и мониторинга на здравето на работното място трябва да бъдат извършвани от независими инспектори, обучени в областта на здравеопазването и безопасността;
2. Подчертава значението на изготвянето на национални планове за действие за засилване на механизмите за инспекция на труда и за финансирането им от европейските структурни фондове с оглед на добавената стойност на ефективните инспекции на труда при укрепването на социалното сближаване и консолидирането на правосъдието на работното място като цяло;
3. Посочва съществената роля на инспекциите по труда за превенцията и контрола и положителната им роля за повишаване на експертните познания и предоставянето на информация на равнище предприятия; призовава настоятелно държавите членки да увеличат числеността на персонала и да увеличат ресурсите на техните инспекции по труда и да постигнат целта за един инспектор на 10 000 работещи, в съответствие с препоръките на МОТ, както и да въведат по-строги санкции по отношение на предприятията, които не изпълняват задълженията си по отношение на основните права (заплащане, продължителност на работа и здравословни и безопасни условия на труд); счита, че тези санкции следва да бъдат ефективни, пропорционални и да имат разубеждаващо действие;
4. Изтъква, че всички категории работници, в платена заетост или самостоятелно заети лица, независимо от техния статут, техните трудови правоотношения или произход, попадат в сферата на компетентност на националните надзорни органи и подлежат на една и съща форма на защита; подчертава, че опитите да се ограничи обхватът на инспекцията на труда може да окажат отрицателно въздействие върху здравословните и безопасни условия за служителите, както и върху техните права;
5. Подчертава нуждата от засилване на ролята на националните инспекции по труда, осигуряване на обучение за техните старши служители и координиране на техните отговорности, така че те да отговарят успешно на новите предизвикателства, свързани с инспекциите;
6. Счита, че инспекциите на труда могат да бъдат осъществявани ефективно единствено с достатъчно финансови и човешки ресурси за компетентните органи; изразява своята загриженост, че контролните органи в държавите членки не разполагат с необходимия брой служители и че липсва продължаващо обучение, по-специално в областта на европейската проблематика; призовава държавите членки да засилят своите системи за инспекции на труда, тъй като това следва да бъде съществена неразделна част от националните планове за отговор на икономическата криза; посочва, че инспекциите по труда играят незаменима роля чрез проверката на пълното прилагане на съществуващото законодателство, както и чрез гарантиране на това, че особено уязвими работници са обхванати и защитени;
7. Посочва нуждата от единно обучение на инспекторите по труда и на другите действащи лица в тази областта, за да се повиши ефективността на трудовото право на ЕС;
8. Подчертава, че финансовите реформи, които се провеждат в някои държави членки, при никакви обстоятелства не трябва да водят до намаление на човешките ресурси, финансирането и материално-техническите инфраструктурни ресурси на инспекциите по труда;
9. Посочва, че правните задължения и исканията на служителите се явяват двата основни фактора, мотивиращи работодателите да въвеждат политики за превенция ⁽¹⁾;
10. Счита, че правилна защита на работниците е невъзможна без оценка на рисковете; счита за важно да се помогне на МСП да въведат свои политики за превенция на рисковете; подчертава положителната роля на прости, безплатни и целеви инициативи като интерактивния онлайн инструмент за оценка на риска (OiRA), разработен от Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (EU—OSHA);

⁽¹⁾ Европейска агенция за безопасност и здраве при работа, Проучване на предприятията за нови и възникващи рискове (ESENER), 2009 г.

Вторник, 14 януари 2014 г.

11. Припомня, че на всички държави членки, че всички те са подписали и ратифицирали Конвенция № 81 на МОТ относно инспекциите на труда; призовава следователно държавите членки да прилагат принципите на Конвенцията;
12. Изтъква, че инспекциите на труда са ефективни също и когато се извършват без предварително известие, когато се извършват многократно и на случаен принцип; посочва, че за да бъдат ефективни санкциите при нарушение, те трябва да бъдат формирани, така че работодателят да не може да печели от заобикалянето на съществуващи колективни трудови договори или законови и подзаконови разпоредби;
13. Посочва, че обработването на резултатите от инспекциите на труда трябва да подлежи на ясни срокове, за да се възпрепятства злоупотребата в най-кратки срокове и на потърпевшия да бъде осигурена своевременна защита;
14. Посочва, че инспекторите по труда в държавите членки трябва да имат правото да упражняват контрол на място, да използват интелигентни инструменти за контрол, да работят координирано с всички ангажирани органи, да разполагат с адекватни правомощия и да работят независимо;
15. Призовава държавите членки, в случаи на разкриване от инспектори по труда на злоупотреби или когато лицата, подаващи сигнали за нередности, отнесат случаи на злоупотреба на вниманието на инспекторите по труда, да закрилят засегнатите работници, както и съответните лица, подали сигнали за нередности, и да им дават възможност да отстояват безплатно своите права; посочва, че свързаните с това мерки, като например правото на пряк иск или на колективно предявяване на иск, осигуряват ефективна защита на засегнатите лица и на лицата, които подават сигнали за нередности; призовава държавите членки да приемат мерки за защита на лицата, които подават сигнали за нередности, и техните семейства, за да се улесни разкриването на злоупотреби; подчертава, че е важно работниците мигранти с нередовен статут да бъдат защитени и че това следва да бъде една от областите, предизвикващи загриженост; в този контекст припомня на държавите членки Конвенцията на МОТ (допълнителните разпоредби) относно работниците мигранти от 1975 г. (Конвенция № 143);
16. Призовава държавите членки да прилагат правни разпоредби с пропорционални на тежестта на нарушението санкции и да санкционират по разубеждаващ начин неспазването на условията на труд; подчертава, че проучванията ясно показват, че най-голямо въздействие по отношение на подобряването на условията на труд се постига чрез силни, добре координирани мерки за превенция и инспекции на ранен етап, наред с другото чрез предоставяне на информация и консултиране на работодателите или чрез деклариране със задна дата на недекларирани работници;
17. Посочва, че електронното свързване в мрежа на всички съответни социалноосигурителни органи, като например в белгийската „Банка на кръстопътя за социална сигурност“ (Crossroads Bank for Social Security) ⁽¹⁾ и свързания това улеснен обмен на данни между всички участващи органи, е полезен инструмент за предоставяне на националните инспекции по труда на достъп до данни, от които те се нуждаят за целите на инспекциите;
18. Подчертава, че инспекциите на труда са изправени пред определени предизвикателства по отношение на инспекциите, свързани с работници-мигранти и командировани работници от ЕС и трети държави; подчертава, че за да бъдат ефективни инспекциите на труда е важно инспекторите по труда да са достатъчно запознати със ситуациите с висок риск от неспазване на правилата; отбелязва, че националните електронни системи за задължителна предварителна регистрация на чуждестранните работници от работодателите биха могли да опростят значително инспекциите на труда;
19. Посочва, че в съответствие с националните закони и практика социалните партньори играят важна роля по отношение на стремежа да се гарантира спазването на действащите правила; призовава държавите членки да гарантират участието на социалните партньори при проектирането и формулирането на национални планове за инспекции на труда и на самите инспекции на труда;
20. Подкрепя създаването на допълнителни тристранни секторни инспекции, представляващи правителството, работниците и работодателите, и призовава те да бъдат пуснати в действие като пилотна инициатива в държавите членки с най-високи нива на недеклариран труд;
21. Установява, че в селските райони се извършват по-малко инспекции на труда; призовава държавите членки да обхванат по подходящ начин и селските райони;
22. Посочва, че по принцип условията на работа на срочно наети служители са по-незадоволителни в сравнение с постоянно наетите служители; отбелязва, че за да бъде извършена съответната инспекция на временните трудови договори, правата на инспекторите да извършват инспекции в предприятията, прибягващи до такива договори, трябва да бъдат разширени и инспекциите следва да обхващат спазването на тарифните правила и на условията на работа, както и трябва да включват прилагането на минимална работна заплата, когато това се изисква от националното право на държавата членка

⁽¹⁾ <http://www.ksz.fgov.be/en/international/page/content/websites/international/aboutcbss.html>.

Вторник, 14 януари 2014 г.

или националните колективни трудови договори; настоява на превенцията на проблемите относно здравето и безопасността на работното място да бъде отделена същата степен на внимание в частния и в публичния сектор; отбелязва, че спазването на принципа за недискриминация е задължително; посочва, че трябва да бъде възможно, чрез онлайн услуга или уебсайт, работещите на временни договори да могат да получават информация относно своите права, включително и относно правата по отношение на нивата на заплащане;

23. Изразява своята загриженост относно положението на сезонните работници в селскостопанския сектор, повечето от които са от трети държави; счита, че трябва да бъдат засилени инспекциите на труда в този сектор; припомня, че заетостта в сектора се характеризира в голяма степен от съчетание от деклариран и недеклаиран труд;

24. Посочва, че въпреки че работниците, които предоставят домашни услуги, често пъти упражняват недеклаиран труд или се ползват с по-малко права от другите работници, множество случаи често не са от компетентността на националните органи по инспекция на труда; призовава държавите членки да ратифицират Конвенция № 189 на МОТ и в съответствие с тази конвенция да разработят и приложат мерки относно инспекциите на труда, налагането на спазването на Конвенцията и санкциите, като надлежно отчетат специфичните характеристики на домашния труд, в съответствие с националните законови и подзаконови актове; подчертава, че в съответствие с националните законови и подзаконови актове тези мерки следва да определят условията, при които може да се предоставя достъп до домашните помещения, при надлежно зачитане на неприкосновеността на личния живот;

25. Обръща внимание на специфичното положение на надомните работници и работещите дистанционно, които, когато работят у дома или извън обичайното работното място, също могат да бъдат обект на нарушения на трудовото право в случаите, когато техните работодатели не изпълняват своите правни задължения спрямо тях;

26. Подчертава, че специално внимание следва да се обърне на транспортния сектор, който поради мобилния си характер може да поставя допълнителни предизвикателства пред инспекциите по труда; призовава инспекциите по труда да бъдат оборудвани с необходимите ресурси за извършване на ефективни проверки в този сектор;

27. Изразява съжаление във връзка с проблематично високия брой на случаи на „фиктивни“ самостоятелно заети лица, особено в строителния сектор и в месопереработвателния сектор, включително в рамките на командироването на работници; призовава държавите членки да въведат подходящи мерки за инспекция с цел борба с явлението „фиктивни самостоятелно заети лица“, например чрез установяване на критерии за определяне на това какво представлява трудова заетост, така че инспекторите по труда да могат да правят разлика между фиктивни и същински самостоятелно заети лица; заявява, че с оглед на предотвратяването на фиктивната самостоятелна заетост следва да бъдат взети мерки, така че държавите членки да могат да въвеждат по-широкообхватни изисквания или контролни мерки;

Недеклариран труд

28. Призовава националните органи по инспекция на труда и другите съответни органи да изготвят план за действие за борба с недеклаирания труд, който да обхваща всички форми на злоупотреба в контекста на заетост и самостоятелна заетост; подчертава, че проблемът с недеклаирания труд, ако не бъде надлежно решен, заплашва да подкопае способността на ЕС да постигне своите цели за заетостта, свързани с постигането на повече и по-добри работни места и по-силен растеж;

29. Изразява силна загриженост относно изключителната уязвимост на работниците мигранти с нередовен статут или без разрешение за работа да бъдат експлоатирани за извършването на недеклаиран труд при ниски стандарти, ниско възнаграждение и дълго работно време в опасна работна среда; подчертава, че всяко сътрудничество между инспекторите по труда и имиграционните органи следва да се ограничава до идентифициране на злоупотребяващите работодатели, а не да води до санкции срещу/експулсиране на засегнатите работници мигранти, тъй като това в действителност би подкопало усилията за справяне с недеклаирания труд;

30. Счита, че когато националните инспекции по труда отговарят за въпроси, свързани с работници мигранти и командировани работници, програмите за обучение за инспекторите по труда следва да включват специални модули по тези въпроси, както и по въпросите на недеклаирания труд и трафика на хора, тъй като тези въпроси са тясно свързани, а също така трябва да се включват и модули за езиково обучение, когато това е целесъобразно;

31. Счита, че санкциите ще бъдат ефективни само когато работодателят не може да спечели от труда на недеклаираните работници, тъй като ако прибегне до тях глобите ще превишават значително разходите, свързани с наемането на деклариран работници;

Вторник, 14 януари 2014 г.

32. Признава, че се наблюдава засилваща се тенденция към фиктивна самостоятелна заетост, възлагане на дейности на външни изпълнители и подизпълнители, която може да доведе до увеличаване на несигурните работни места и до по-нататъшно влошаване на вече и без това ниските нива на защита за недекларираните работници; счита, че системите за обща отговорност на предприемачите биха могли да послужат като ефективен инструмент за повишаване на спазването на трудовите стандарти през целия производствен процес и че следва да се обмисли въвеждането на такива системи във всички държави членки, като същевременно се отчита, че проверките от инспектори по труда остават изключително важни;

Защита на работниците — здраве и безопасност на работното място

33. Обръща внимание на проблема с прилагането на правилата относно здравето и безопасността на работното място в случаите когато работниците упражняват недеклариран труд; подчертава, че здравословните и безопасни условия на труд представляват право на всеки служител и на всяко самостоятелно заето лице, както и че това право трябва да стане ефективно чрез по-добро прилагане на съществуващите правила; предлага държавите членки да проучат възможността за предоставяне на поверителен годишен медицински преглед — извършван безплатно веднъж годишно или веднъж за времетраенето на договора — за всички работници, за да им се гарантира минимално равнище на защита;

34. Подкрепя въвеждането на по-строги санкции за предприятията, които не изпълняват задълженията си по отношение на основните права на служителите, и е на мнение, че санкциите трябва да бъдат с достатъчно възпиращ и разубеждаващ ефект, че работодателите и работниците да не могат да реализират никакви печалби от заобикалянето на съществуващите правила за заетост и опазване на здравето; призовава държавите членки да обмислят възможността в системите си за определяне на санкции да направят размера на глобата пропорционален на щетите, както и да гарантират, че глобата е по-висока от печалбата, получена от заобикалянето на закона;

35. Отбелязва, че стратегията „Европа 2020“ обръща внимание на необходимостта от повече жени на пазара на труда и счита, че инспекторите на работното място следва да имат познания в областта на условията на труд на както на жените, така и на мъжете;

36. Призовава тези санкции да се прилагат и за дружества, за които е установено, че вписват работници в черни списъци заради представителната им роля в профсъюзни дейности или дейности, свързани със здравословните и безопасни условия;

37. Призовава националните органи за контрол върху търговията да бъдат подкрепени при прилагането на ефикасна система за трудова защита на равнище предприятия, по-специално в малките и средните предприятия; призовава държавите членки да гарантират, че инспекциите са в по-голяма степен насочени към търсенето на практически и осъществими решения за отстраняване на нередности в областта на безопасните и здравословни условия на труд;

38. Подкрепя полезната работа, която Комитетът на старшите инспектори по труда (SLIC) извършва за сближаването на националните култури; призовава за увеличаване на неговите ресурси и правомощия; призовава за по-тясно сътрудничеството между SLIC и Консултативния комитет в Люксембург; счита, че Консултативният комитет за безопасност и здраве на работното място към Комисията следва да бъде редовно информиран за развитията в държавите членки в областта на инспекциите по труда и здравословните и безопасни условия на труд;

39. Счита, че тези свързани със здравето и безопасността аспекти следва също да бъдат взети под внимание в предстоящата стратегия на ЕС относно безопасността и здравето на работното място; призовава инспекциите по труда да засилят целенасочените инициативи за превенция и образование, имащи за цел да повишат информираността на гражданите относно правилата и процедурите за здраве и безопасност; призовава Комисията и държавите членки да ускорят прилагането на Регламента относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и по-специално заменянето на химическите вещества, които будят най-голяма тревога; счита, че професионалните заболявания следва да бъдат взети предвид при отдаването на приоритет на тези вещества;

II. Препоръки за политики на равнище ЕС

По-бърз и по-ефикасен трансграничен обмен на информация

40. Счита, че ефективното сътрудничество между националните органи и социалните партньори е от съществено значение, за да се сложи край на практиката на социален дъмпинг и да се гарантира лоялна конкуренция на вътрешния пазар; приветства инициативата на Комисията за създаване на Европейска платформа за инспектори на труда; в тази връзка призовава Комисията да създаде Европейска платформа за инспектори по труда за борба с недекларирания труд в рамките на Eurofound, като допълнителна задача на Агенцията, която да организира работата на платформата и да улеснява обмена на опит и добри практики, като предоставя актуална, обективна, надеждна и съпоставима информация, да засилва трансграничното сътрудничество и да идентифицира и поддържа списък на „дружества-пошени кутии“ и подобни операции;

Вторник, 14 януари 2014 г.

41. Призовава Комисията, в сътрудничество със социалните партньори и съответните национални органи и без да се нарушава принципа на субсидиарност, да отдели достатъчен човешки ресурс за трансгранични случаи на злоупотреби по отношение на правилата за закрила на труда и недеклаирания труд, с цел, наред с другото, идентифицирането на „дружества-пощенски кутии“ и контрол на транснационални доставчици на услуги, въвеждането на общоевропейски програми за професионално обучение за инспекторати, водещи борба с предизвикателства като фиктивната самостоятелна заетост и командироването, идентифицирането на нови техники за заобикаляне на правилата и организирането на трансгранични проверки; препоръчва освен това извършването на случайни съвместни трансгранични инспекции от националните инспекторати, по-специално в райони в близост до гранични зони;

42. Призовава Комисията да проучи ползите от въвеждането и, ако това е целесъобразно, предоставянето на разположение на невъзможна за подправяне европейска социалноосигурителна карта или друг общоевропейски електронен документ, на който биха могли да се съдържат всички данни, необходими за проверка на трудовите правоотношения, като например социалното осигуряване и работното време, като тези данни ще подлежат на строги правила за защита на данните, особено когато се обработват чувствителни по отношение на поверителността лични данни; поради това подчертава значението на внимателния преглед, преди и по време на разработването на такава карта, на нейното въздействие върху неприкосновеността на личния живот;

43. Призовава Комисията да осъществи пилотен проект за Европейски механизъм за ранно предупреждение, имащ за цел сигнализирането на нарушения на правилата за закрила на труда и на случаи на недеклаиран труд, който механизъм да насърчава бърз обмен на информация между държавите членки и да бъде придружен от черен списък, за да се избегнат по-ефективно на ранен етап нарушенията на правилата за закрила на труда; изтъква, че този механизъм за ранно предупреждение може да се изгражда на основата на съществуващата система на Съюза за бърз обмен на информация за защита на потребителите (RAPEX); подчертава необходимостта от точно документиране на нарушенията чрез системно регистриране на резултатите от проверките, за да се предприемат целенасочени мерки срещу злоупотребите;

44. Счита, че засиленото сътрудничество и обменът на информация между държавите членки в борбата срещу недеклаирания труд могат да предоставят съществена европейска добавена стойност; подчертава, че така ще се подкрепят правните инициативи на ЕС относно недеклаирания труд по полезен начин, ще се насърчи обменът на най-добри практики и ще се повиши координацията между инспекциите по труда от различните държави;

45. Изтъква, че в някои трансгранични ситуации правата на националните органи за инспекция да извършват инспекции в чуждестранни дружества са много ограничени и че това е застрашило както защитата на работниците, така и равнопоставеността на вътрешния пазар; призовава информацията за командироване на работници като удостоверенията за командироване A1 да не важи със задна дата и те да бъдат включени в общ за целия ЕС регистър, който да допълва съществуващите национални регистри и да е на разположение на органите в целия ЕС, за да се улесни упражняването на контрол на национално равнище по отношение на трудовите правоотношения на командировани лица на няколко езика; във връзка с това посочва, че по-ефективният трансграничен обмен на информация между различните компетентни органи се от голямо значение; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че инспекциите на труда могат пълноценно да използват правото си на недискриминационни независими инспекции в трансгранични ситуации, независимо от мястото на установяване на дружеството;

46. Посочва, че съгласно Директивата за изпълнение относно командироването на работници, дължината на документа не трябва да бъде пречка за неговия превод, когато това се изисква като част от инспекцията;

Нови законодателни инициативи на равнище ЕС

47. Подчертава, че съществуващите директиви в областта на социалноосигурителната политика и заетостта не подчертават в достатъчна степен аспекта на по-доброто прилагане и ролята на инспекциите на труда; счита, че е необходимо да се направи задълбочен преглед на съществуващите директиви и при необходимост те да бъдат подложени на преразглеждане, както и че въпросът за тяхното прилагане трябва да бъде по-добре разгледан в европейското трудово право; приветства в тази връзка факта, че Комисията е предложила минимални стандарти относно инспекциите в директивите, отнасящи се до определени групи работници; подчертава, че ролята на инспекциите по труда и на социалните партньори трябва да се отчита в областта на социалното осигуряване и заетостта по начин, който да позволява ефективна защита;

48. Призовава държавите членки и Комисията да насърчават доброволното въвеждане на по-високи трудови стандарти от предприятията чрез създаването на система от безплатни „социални етикети“, които да се признават на национално равнище и на равнище ЕС;

Вторник, 14 януари 2014 г.

49. Посочва, че в някои държави членки деца под 14-годишна възраст вече работят; счита за необходимо да бъде засилена ролята на инспекторите по труда и кампаниите срещу детския труд; призовава Комисията да въведе конкретни кампании на равнището на ЕС за контрол и надзор върху условията на труд на младите хора, със специален акцент върху младите работници мигранти;

50. Призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че процедурните права и правата за правоприлагане, като посочените в предложението за Директива относно мерките за улесняване на упражняването на правата, предоставени на работниците в контекста на свободното движение на работници, са достъпни за всички работници;

51. Счита, че във връзка с мобилните работници е важно всички национални инспекции по труда и, когато е приложимо, организации на работниците, да имат право да извършват инспекции всеки път когато преценят, че е необходимо; отбелязва, че държавите членки трябва да гарантират, че на тяхна територия са въведени ефективни механизми за проверки и мониторинг с цел контрол и мониторинг на спазването на разпоредбите и правилата, определени в съответните директиви;

52. Призовава Комисията да разработи и предостави на държавите членки насоки относно най-добрите практики и да улесни сътрудничеството и обмена на информация между тях, така че те да могат по-ефективно да проверяват и контролират дейностите на агенциите за временна заетост; подчертава, че държавите членки следва да засилят всеобхватните инспекции на агенциите за временна заетост и да обмислят въвеждането на мерки, така че тези агенции да могат да подлежат на задължения за сертифициране и докладване;

53. Призовава Комисията, без да нарушава принципа на субсидиарност, да предложи Зелена книга, която да подкрепи ролята на инспекторите по труда и да определи стандарти за инспекциите по труда в ЕС и единни изисквания за обучение в тази област, като същевременно се вземат под внимание разликите между националните пазари на труда;

54. Призовава Комисията да намери по-добри начини за справяне със случаите на социален дъмпинг в ЕС и да предложи подходящи инструменти в тази насока;

о

о о

55. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията и националните парламенти.
